JURIDISKĀS KOLEDŽAS
VĒSTNESIS
Nr. 19 2023. gada maijs

Foto: Jānis Brencis

Ar skatu nākotnē

Starptautiskās zinātnes nedēļas ietvaros interesentiem bija lieliska iespēja klātienē satikt un uzdot savus jautājumus vieslektoram Andrim Piebalgam, kurš ilgus gadus bijis Eiropas Savienības attīstības komisārs (2010–2014), enerģētikas komisārs (2004–2009), kā arī atjaunotās Latvijas Republikas pirmais izglītības un zinātnes ministrs (1990–1993).

Studējošo tikšanās ar lektoru notika Juridiskās koledžas telpās un vienlaikus tā tika translēta arī ZOOM platformā, sarunas tēma – mūsdienās tik aktuālais enerģētikas jautājums. A. Piebalgs uzsvēra, ka Latvijai šobrīd ir fantastiska iespēja pievērsties brīvi pieejamo resursu pilnvērtīgai izmantošanai. Saule, vējš un ūdens ir Latvijas bagātības, t.i., šos resursus jāsāk apgūt un izmantot. Latvijā ir entuziasti, kuri savas zināšanas un iespējas iegulda dažādu tehnoloģiju izstrādē, bet tas pagaidām notiek amatieru līmenī. Īpaši jau ja runājam par saules paneļiem un saules bateriju uzlabošanu, lai palielinātu enerģijas uzkrāšanas jaudu. Pienācis laiks arī valstij iesaistīties šajos procesos.

Karš Ukrainā ir devis "spērienu" ne tikai Eiropas Savienībai – tas, ko bija paredzēts izdarīt 30 gados, tagad ir jāpaveic pāris gadu laikā un visai pasaulei kopā. Taču, ja ASV izvēlas attīstīt un izmantot tehnoloģijas, kas ne vienmēr ir draudzīgas videi, tad ES virziens paliek nemainīgs: fosilā kurināmā ietekmes mazināšana. Viens no virzieniem ir kodolenerģijas izmantošana – tā ir lēta, taču ar augstām ražošanas izmaksām un līdzi nāk kodoldegvielas uzglabāšanas problēmas. Vēl viena alternatīva fosilajam kurināmajam ir ūdeņradis, no kura var radīt gan šķidro kurināmo, gan gāzi, taču process ir ļoti dārgs.

Latvija, savā ziņā, atrodas ļoti labā pozīcijā. Mums ir gan saule, gan vējš, gan ūdens. Ūdeni mēs jau esam sākuši apgūt, taču, kā norādīja A. Piebalgs, saules un vēja resursu izmantošanā mēs esam ļoti kūtri. Te paveras plašas iespējas ne tikai enerģijas ražotājiem, bet arī juristiem. Šobrīd būtu nepieciešams mainīt sistēmu, sākt aktīvi pievērsties atjaunojamo resursu tehnoloģiju izstrādei un veidot tiesisko regulējumu. Tas ļautu tirgū arvien vairāk ienākt mazajiem ražotājiem, kas ražo "tīro" enerģiju. Kā atzina vieslektors, tieši ar tiesisko regulējumu iespējams dot patērētājam iespēju mainīt pakalpojumu sniedzēju. Te ir vajadzīga stingra valsts vēlme, griba un iesaiste šo procesu veicināšanā.

Tikšanās noslēdzās ar diskusiju, A. Piebalga atbildēm uz interesentu uzdotajiem jautājumiem un optimistisku vieslektora vēlējumu: "Galvenais ir skatīties nākotnē! Latvijai nemaz nav cita ceļa, bet tas ir ļoti perspektīvs. Jāiet prom no fosilā kurināmā, jāiet uz atjaunojamiem resursiem."

Una Miķelsone
Tiesību zinātņu studiju programmas 2. kursa studente

Starptautiskā zinātnes nedēļa 2023

Aprīļa beigās, kā jau ierasts, Juridiskajā koledžā noritēja Starptautiskā zinātnes nedēļa un Latvijas Juristu dienas. Ja Starptautiskā zinātnes nedēļa koledžā notiek vairāk kā 15 gadus, tad Latvijas Juristu dienu aizsākumi Latvijā bija jau Atmodas laikā vēl pirms Juridiskās koledžas dibināšanas.

Pasākumu klāsts, kā vienmēr, plašs un daudzveidīgs: studentiem un docētājiem bija iespēja gan piedalīties ekspertu diskusijās, gan starptautiskā zinātniskā konferencē, gan uzklausīt vieslektorus un mūsu sadarbības partnerus no Ukrainas, Lietuvas un Turcijas. Akadēmisko pasākumu programmu noslēdza boulinga turnīrs 29. aprīlī, kur spēlē satikās gandrīz simts studentu un docētāju.

Diskusijas "Latvieši pasaulē: latvieši trimdā un tautieši ārzemēs mūsdienās" dalībnieki 26. aprīlī iedziļinājās samērā maz skartā, bet nozīmīgā tēmā – par latviešu aktivitātēm pasaulē dažādās valstīs un atšķirīgos laika posmos. Diskusijas mērķis bija novērtēt latviešu kopienas lomu ārzemēs Latvijas valsts neatkarības atgūšanā, par ko saturīgu un interesantu ziņojumu sniedza Latvijas Universitātes Vēstures institūta pētniece un grāmatas "Latvijas labā. Politiskā darbība trimdā 20. gadsimta 40.–80. gados" autore *Dr.hist.* Kristīne Beķere. Ziņojumu papildināja bij. Latvijas Tautas frontes Austrālijas nodaļas un Baltiešu padomes Viktorijā priekšsēdētāja Valda Liepiņa, kura atcerējās savu dalību 1974. gada protesta gājienā Melburnā pret Gofa Witlama vadītās valdības lēmumu samierināties, t.i., faktiski legalizēt Baltijas valstu prettiesisko aneksiju Padomju Savienībā. Pasaules Brīvo latviešu apvienības bij. valdes locekle un mūsu tagadējā studente Kristīne Saulīte raksturoja latviešu lomu pasaulē mūsdienās, akcentējot tos sadarbības piemērus, kas devuši vērā ņemamu ieguldījumu Latvijas attīstībā. Diskusijas dalībnieki bija vienisprātis, ka sadarbība jāpaplašina un jāpilnveido.

Nākamās diskusijas tēma bija "Krievijas agresijas Ukrainā politiskās, tiesiskās un ekonomiskās konsekvences". Savus viedokļus 27. aprīļa vakarā klāstīja Latvijas Juristu biedrības prezidents Aivars Borovkovs, politikas analītiķis ar starptautisku pieredzi, t.sk. arī Ukrainā – Aleksejs Grigorjevs un bij. Latvijas Nacionālo Bruņoto spēku komandieris viceadmirālis Gaidis Andrejs Zeibots. Diskusijas dalībnieki ne tikai raksturoja militāro situāciju Ukrainā otrajā Krievijas agresijas gadā, bet arī analizēja tās ietekmi uz drošību Baltijā un Eiropā kopumā. Somijas iestāšanās NATO un Zviedrijas vēlme to izdarīt tuvākajā laikā stiprina arī Baltijas reģiona drošību. Tika izteikta cerība, ka Ukraina kļūs par pilntiesīgu NATO dalībvalsti un iestāsies Eiropas Savienībā. Liela vērība diskusijā bija veltīta Krievijas atbildībai par karu Ukrainā un Krievijas

starptautisko tiesību imperatīvo normu rupjajiem pārkāpumiem, tāpat analizēta ANO un ANO Drošības padomes loma, ANO Starptautiskās tiesas iespējas, kā arī Starptautiskās Krimināltiesas uzsāktie procesi pret Krieviju. Diskusijas dalībnieki atbalstīja priekšlikumu, ko aktīvi virza arī Latvija, izveidot speciālu starptautisku tribunālu Krievijas agresijā vainīgo saukšanai pie atbildības. Dažas kritiskas piezīmes izskanēja par Latvijā ieviesto/atjaunoto obligāto militāro dienestu, norādot, ka lēmums un attiecīgs likums Saeimā pieņemts uz emociju pamata, ne objektīviem kritērijiem.

Starptautiskajā zinātniskajā konferencē 28. aprīlī tās dalībnieki no Latvijas, Ukrainas, Lietuvas un Turcijas pievērsās ekonomikas, vadības, tiesību izaicinājumiem mūsdienu nestabilajā pasaulē un meklēja iespējamos risinājumus aktuālajām problēmām. Runātāji analizēja situāciju Ukrainā un cilvēktiesību aizsardzības problēmas kara laikā, kā arī vērsa uzmanību uz sociālajiem un psiholoģiskajiem riskiem, uzņemot vai integrējot kara bēgļus rietumvalstīs. Ziņojumos un diskusijās pievērsāmies dzimumu identitātei un problemātiskajai Eiropas Padomes Stambulas konvencijai, ko Latvija nav ratificējusi politisku motīvu dēļ. Diskusijas un jautājumus raisīja ziņojums par civillietu izskatīšanu apelācijas instancē, jo lietu izskatīšanas

termiņi Latvijā nav sliktāki par Eiropas vidējiem rādītājiem, tomēr atsevišķu civillietu izskatīšana velkas 10 un vairāk gadus. Vienā no ziņojumiem tika analizēta Latvijas un Lietuvas pieredze kontrabandas apkarošanā, diskusijā piedaloties Latvijas un Lietuvas policiju darbiniekiem un mūsu docētājiem. Šajā sakarā labi iederējās arī informācija par reformām Valsts policijā Latvijā. Domu apmaiņu raisīja tēma par e-skūteru izmantošanu ceļu satiksmē un gājēju drošību. Konferences nobeigumā ar savu pētījumu pieredzi un rezultātiem dalījās koledžas absolventi. Konferences ziņojumi tiks publicēti atsevišķā krājumā.

Zinātnes nedēļu ar vieslekciju klātienē pagodināja Andris Piebalgs – bij. Eiropas Savienības attīstības komisārs un enerģētikas komisārs, bij. Latvijas Republikas izglītības ministrs (20. gs. 90. gadu sākumā). Klausītāju jautājumi ziņotājam liecināja, ka tēma par enerģētiku un tās nākotni ir aktuāla un interesē studējošos. Abas nozīmīgās diskusijas, konferences ziņojumi un Andra Piebalga vieslekcija brīnišķīgi papildināja koledžas studiju programmās iegūstamās zināšanas.

Tālavs Jundzis
Foto: Jānis Brencis

Pie Lietuvas kolēģiem

Uzaicinājumu piedalīties Starptautiskajā zinātnes nedēļā Utenas koledžā no mūsu sadarbības partneriem saņēmām ļoti laicīgi. Šogad zinātnes nedēļas pasākumus lietuviešu kolēģi iesāka jau 17. aprīlī, vispirms ar Lietuvas augstskolu mācībspēku tikšanos un diskusijām, bet 19. aprīlī notika zinātniski praktiskā konference "Uz pierādījumiem balstīta prakse: no veselības līdz sociālajai labklājībai", kurā tad nu mēs, Juridiskās koledžas docētāji, stāstījām par studiju programmām un zinātnisko darbu, iepazīstinājām ar savu pētījumu tēmām.

Savā ziņojumā par Latvijas Republikas tiesībsargājošo iestāžu sistēmu konferences dalībniekiem skaidroju, kā Latvijā darbojas tiesu sistēma, Satversmes tiesa, prokuratūra, advokatūra, policija. Raisījās diskusija, jo klausītāji uzdeva jautājumus, uz kuriem sniedzu visaptverošas atbildes.

Utenā šai pasākumā piedalījās arī pārstāvji no Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledžas. Konferences dalībnieki varēja iepazīties ar unikālām studiju programmām, kas nav citviet Latvijā, vai tiek piedāvātas ļoti ierobežotā apjomā, kā arī iespējām iegūt izglītību pievilcīgā, dabiskā, fiziski un emocionāli drošā vidē.

20. aprīlī, nākošajā konferences dienā, pasākumi notika hibrīdformā, tikāmies ar ārvalstu kolēģiem ne vien klātienē, bet arī attālināti. Pēc tam Utenas koledžā iepazinām studiju vidi, klausījāmies darbinieku stāstu par ideju ģenerēšanu, telpu modernizāciju un studentu darbošanos tajās.

21. aprīlī bija ieplānota zinātnes nedēļas dalībnieku kultūras programma, t.sk. boulinga spēle. Sanāca interesanti, jautri, vienojoši, jo mūsu komanda spēlē ieguva lielāko punktu skaitu, uzvarēja.

Konferences gaitā guvu lielisku pieredzi un idejas lektora darba pilnveidei. Atskatoties uz aizvadīto Starptautisko zinātnes nedēļu Utenas koledžā, jāsaka, ka noteikti nepieciešams uzturēt aktīvu un attīstīt tālāk sadarbību starp mūsu mācību iestādēm, popularizēt studiju programmas un to apguves veidus.

Ruta Mekša
Juridiskās koledžas docētāja

Studenti Latvijas Republikas Saeimā

Juridiskās koledžas Tiesību zinātņu programmas studenti un Valmieras Valsts ģimnāzijas Jauno juristu skolas dalībnieki studiju kursa "Konstitucionālās tiesības" ietvaros 2023. gada 11. maijā devās uz Latvijas Republikas Saeimu. Vispirms jaunieši tika iepazīstināti ar Saeimas nama arhitektūru un vēsturi. Mācību ekskursijas laikā mums bija iespēja klātienē vērot parlamenta sēdes norisi.

11. maijā Saeimas plenārsēdē notika balsojums par vairākiem likumprojektiem. Īpašu interesi izraisīja "Grozījums Valsts pārvaldes iekārtas likumā". Pamatojoties uz Saeimas kārtības ruļļa 79. pantu, Nacionālās drošības komisija iesniedza šo likumprojektu akcentējot lojalitātes pienākumu, jo publiskas personas institūcijā nodarbinātajam ir pienākums būt lojālam Latvijas Republikai un tās Satversmei. Balsojums par likumprojektu todien Saeimā noritēja asu diskusiju gaisotnē, kam arī bijām liecinieki. Viens no pirmajiem uzstājās deputāts Aleksejs Rosļikovs, tad viedokli pauda deputāts Jānis Dombrava.

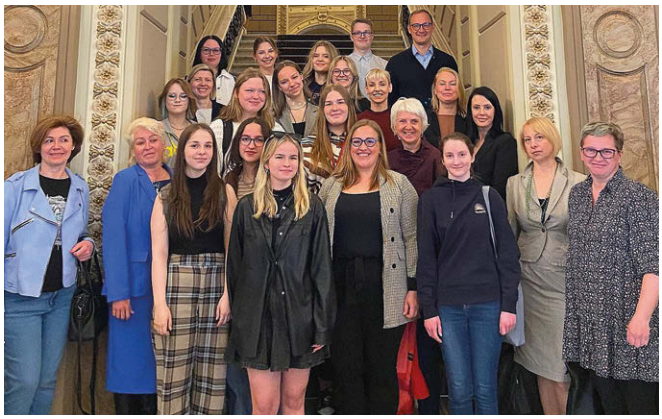

Saeimas plenārsēdes laikā mēs varējām vērot klātienē, kā deputāti ar balsojumu lemj par tiesnešu apstiprināšanu, jo šo procedūru paredz Latvijas Republikas Satversme.

Ruta Mekša
Juridiskās koledžas docētāja
Foto: Gunta Gaigala-Valdava

Foto: Anita Rudziša

Noslēgts sadarbības memorands

Drošības profesionāļu asociācijas valdes priekšsēdētājs Artūrs Ārmanis un Juridiskās koledžas direktore Intra Lūce 2023. gada 20. aprīlī noslēdza sadarbības memorandu par kopīgu sadarbību drošības jomā un tās industrijas attīstībā, sekmējot Latvijas ekonomikas un drošības izaugsmi un ikviena tās iedzīvotāja labklājību. Memoranda dalībnieki apņemas veicināt drošības industrijas sasaisti ar izglītības vidi un koledžas īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmu drošības aspektu attīstību, nodrošināt informācijas apmaiņu, kā arī veidot un attīstīt drošības kultūru Latvijā. Studējošajiem tas dod jaunas prakses iespējas, informācijas pieejamību, savukārt docētājiem – iesaisti drošības jomas notikumos, t.i., konferencēs, semināros, apmācību un kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumos.

Dītriham Andrejam Lēberam – 100

Juridiskās koledžas bibliotēkas lasītava, kas vienlaikus ir arī konferenču zāle (211. telpa Kronvalda bulv. 1A, Rīgā), jau gandrīz divdesmit gadus nes profesora, 2004. gadā mūžībā aizgājušā, Dītriha Andreja Lēbera *(Dietrich André Loeber)* vārdu. Ne visi mūsu studenti – topošie juristi, īpaši gados jaunākie, zina kas bija D. A. Lēbers un ne jau visi atceras profesora izcilās vieslekcijas Juridiskajā koledžā gadsimta sākumā.

Jurists un politologs profesors Dītrihs Andrejs Lēbers dzimis Rīgā, vēlāk par viņa dzīves vietu kļuva Vācija, kur viņš bija starptautisko tiesību pētnieks, Ķīles Universitātes Tiesību fakultātes dekāns, kā arī vieslektors ne tikai pie mums, bet arī prestižās ASV un Austrālijas universitātēs. Profesors veicinājis Baltijas valstu neatkarības atjaunošanu, pamatojot to ar tā saukto nepārtrauktības (turpinātības) doktrīnu, kas nosaka, ka valsts, kas tikusi okupēta un prettiesiski anektēta, savu neatkarību ir zaudējusi faktiski, bet ne juridiski. Līdz ar to profesors Lēbers teorētiski pamatoja, ka Atmodas rezultātā jāveido nevis jauna valsts, bet jāatjauno 1918. gadā jau izveidotā Latvijas Republika. Līdz ar to atjaunojama arī 1922. gadā pieņemtās Latvijas Republikas Satversmes darbība. Lai pierādītu Baltijas valstu okupācijas faktu 1940. gadā, ko vēl Atmodas laikā Padomju Savienība centās noliegt, profesors Lēbers jau 1988. gadā no Vācijas arhīva atveda Molotova-Ribentropa pakta slepeno protokolu kopijas, kas neapšaubāmi apliecināja divu lielvaru 1939. gadā panākto vienošanos pakļaut sev Baltijas neatkarīgās valstis.

Dītriha Andreja Lēbera jubilejai veltītajā konferencē. No kreisās: Tālavs Jundzis, Aleksis Lēbers, Džons Lēbers. Valsts prezidenta kancelejas foto

Profesoram Lēberam esam lielu pateicību parādā par darbu pirmskara Latvijas valsts tiesību mantojuma būtības un nozīmes skaidrošanā un popularizēšanā. Pasaules latviešu juristu kongresā Rīgā 1990. gada oktobrī viņš referēja par šo tēmu un iepazīstināja ar 1937. gada Latvijas Civillikumu, kuru tolaik vēl lielākā daļa kongresa dalībnieku nebija pat redzējuši, bet uztvēra noraidoši un skeptiski. Jau pēc gada vai diviem arī juristi Latvijā pamazām sāka saprast, ka šis pirms vairāk nekā 50 gadiem pieņemtais likums nebūt nav novecojis un ir pielāgojams atjaunotās valsts civiltiesisko attiecību regulēšanai. Tagad atjaunotais Civillikums apliecina, ka gan pirmskara, gan tagadējā Latvija ir pilnā mērā piederīga kontinentālās Eiropas un Rietumu tiesību sistēmai. Līdzīgi, pateicoties Lēberam, ir izdevies iedzīvināt pirmskara Latvijas Senāta judikatūru, kuru tagad sekmīgi izmanto Augstākā tiesa.

Profesora Lēbera izcilais akadēmiskais veikums un ieguldījums valsts atjaunošanā Latvijā ir augstu novērtēts. 1995. gadā viņš saņēma Triju Zvaigžņu ordeni. D. A. Lēberu ievēlēja par Latvijas Zinātņu akadēmijas ārzemju locekli (1990), par akadēmisko veikumu viņš saņēma Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu (1995). Profesors bija arī Latvijas Universitātes goda doktors un 90. gadu sākumā pirmo reizi Latvijā nolasīja studentiem Eiropas tiesību kursu. Joprojām mēs, D. A. Lēbera līdzgaitnieki, kam bija tas gods un iespēja būt un darboties kopā ar viņu, atceramies profesora plašās zināšanas gan sociālajās, gan humanitārajās zinātnēs, spēju tās likt lietā dzīves izvirzīto jautājumu argumentētā un pārliecinošā risināšanā. Profesors bija mana promocijas darba vērtētājs politikas zinātnē, to aizstāvot Latvijas Universitātē 1999. gada 4. maijā. Ievērojams jurists bija arī viņa tēvs Augusts Lēbers – Augstākās tiesas senators (1918–1938), Latvijas Universitātes Tiesību un ekonomikas fakultātes pirmais dekāns (1919), kā arī viens no 1937. gada Latvijas Civillikuma līdzautoriem.

D. A. Lēbera veikums un teorētiskās nostādnes joprojām ir svarīgas ne tikai no vēsturiskā viedokļa, tās ir aktuālas tieši šobrīd, kad Krievija atklāj savu īsto seju starptautiskajās attiecībās, apdraudot ne tikai Ukrainu, bet arī kaimiņvalstis, kā arī starptautiski iedibināto un noteikto tiesisko kārtību pasaulē. Tieši tāpēc apsveicama bija mūsu valsts prezidenta Egila Levita iniciatīva visaugstākajā valstiskajā līmenī sarīkot starptautisku konferenci par godu Dītriha Andreja Lēbera jubilejai un viņa atstātā akadēmiskā mantojuma izpētei, analīzei un popularizēšanai. Konference notika 2023. gada 4. janvārī – profesora dzimšanas dienā – Rīgas pilī, piedaloties ap 200 dalībniekiem gan no Latvijas, Igaunijas, Vācijas u.c. valstīm. Konferencē uzstājās abi profesora dēli – Aleksis un Džons, kā arī klāt bija divi viņa mazbērni. Aleksis Lēbers ir Eiropas Savienības Ārlietu dienestā un bijis pilnvarotais dažādās valstīs, bet Džons Lēbers kā jurists darbojies vairākos Apvienoto Nāciju Organizācijas institūciju projektos Šveicē. Tieši viņš arī piedalījās Dītriha Andreja Lēbera vārda piešķiršanas pasākumā konferenču zālei Juridiskajā koledžā 2005. gada 24. aprīlī. Abi Lēbera dēli sūta vislabākos novēlējumus mūsu koledžai, kuru viņi, tāpat kā savulaik Dītrihs Andrejs Lēbers, uzskata par ļoti nozīmīgu institūciju tiesiskas valsts stiprināšanā Latvijā.

Tālavs Jundzis
Latvijas Zinātņu akadēmijas
Dītriha Andreja Lēbera balvas laureāts (2008)

STĀSTA MŪSU ABSOLVENTI

Būt īstam

Vai studijas Juridiskajā koledžā ir ietekmējušas manu ikdienu? Jā, noteikti! Studēt koledžā pēc liela pārtraukuma jau bija izaicinājums, bet pieredzējušie pasniedzēji un kopējā pozitīvā attieksme no koledžas personāla puses iedrošināja nepadoties un virzīties uz priekšu. Iegūtās zināšanas deva iespēju izrauties no ikdienas, nomainīt darba vietu un uzņemties jaunus izaicinājumus. Pēc absolvēšanas zināšanas liku lietā, uzsākot darba gaitas Valsts ieņēmumu dienestā kā Nodokļu un muitas policijas inspektors.

Domāju, ka tieši Juridiskajā koledžā iegūtā pozitīvā pieredze ar pretimnākošiem pasniedzējiem deva stimulu izmēģināt jaunas lietas, tāpēc nolēmu uzsākt studijas socioloģijas jomā un paralēli uz pusslodzi uzsāku darba gaitas Valsts sociālās aprūpes centrā "Rīga" par sociālo audzinātāju bērniem ar garīga rakstura traucējumiem. Tajā brīdī sapratu, ka darbs ar bērniem ir mans aicinājums un patlaban strādāju Jaunsardzes centrā par valsts aizsardzības mācības skolotāju. Turpinu studijas, lai gala rezultātā būtu pilntiesīgs skolotājs.

Joprojām uzturu kontaktus ar bijušajiem kursabiedriem, kuriem nekautrējos lūgt palīdzību, ja rodas nepieciešamība. Vienam ir grūti doties pretī nezināmajam, tāpēc cenšos turēt sev apkārt cilvēkus, no kuriem varu nepārtraukti mācīties, jautāt pēc padoma, cilvēkus, kuriem ir pozitīvs skats uz dzīvi un pasauli kopumā. Tieši pozitīvā attieksme motivē darīt un sasniegt jaunas virsotnes, atbalsts ir svarīgs visās jomās.

Lai arī grāmatās nav iespējams rast atbildes uz visiem jautājumiem, viens no maniem hobijiem ir grāmatu lasīšana par pašizaugsmi, kur cilvēki dalās ar dzīves pieredzi un tajā var smelties drosmi un uzdrīkstēšanos. Lai atbrīvotos no uzmācīgām domām un sakārtotu visu galvā, tā teikt, pa plauktiņiem, noteikti palīdz mana aizraušanās ar sportu, t.i., skriešanu. Skrienu daudz, kārtējo reizi noskrēju Rimi Rīgas maratonu. Paralēli tam esmu aizrautīgs cīņas sporta entuziasts un šis entuziasms aizveda mani līdz pat profesionālajam ringam, kas, savukārt, pierāda, ka jebkurš mērķis ir sasniedzams. Sports ir un būs neatņemama mana dzīves sastāvdaļa visa mūža garumā. Lai rastu mieru, nedaudz apstātos un padomātu, es rakstu arī dzeju, tekstus, tādējādi izlieku savas emocijas uz papīra.

Novēlu visiem neapstāties, neslēpt savu patieso būtību, būt dabiskiem, nesamākslotiem, tādiem, kādi Jūs esat! Ja man ir atļauts, tad vēlētos šeit publicēt vienu no saviem darbiem, teksts un doma ir manis paša, bet piestrādāt pie stila palīdzēja kāds nesen iegūts draugs – Hildegarde Graumane, par to viņai milzīgs paldies!

Einārs Goldbergs
Juridiskās koledžas absolvents
Foto no E. Goldberga personīgā arhīva

izvēloties cilvēkus sev apkārt
nākas ielūkoties iekšā katrā

aiziet grūtāk kā atnākt
izbeigt vieglāk kā atsākt

pie risinājuma galu galā nonāk
emocijas vai noplok vai ienāk

īstenība sākas tad
kad atļauj tuvāk pienākt

šeit var domāt par to kā labāk
laist uz āru vai klusībā justo glabāt

biežāk pierasts pa kāda sapņiem bradāt
tā vietā labāk būtu par cerību gādāt

nav slikti dzīvot filozofijā šādā
bet pamēģini iejusties nesaprasto ādā

diskutēt par to
kurš dzīvo īstenības badā
izlikties par to
ko instagramā rāda

būt īstam vairs nav ierasts
mēs darām lietas
lai izpatiktu kādam

atkal sanāca nedaudz garāk
katrā ziņā uzvar tie
kas dara

būt brīvam nozīmē nesekot baram
esmu pārliecināts
mēs noteikti katrs to varam

Svinam 35. izlaidumu

Ziemas izlaidumā Splendid Palace Mazajā zālē diplomus par īsā cikla profesionālo augstāko izglītību 2023. gada 4. martā saņēma 45 jaunie speciālisti.
Apsveikumu un klātesošo viesu ilgstošus aplausus saņēma divu studiju gadu laikā koledžā visaugstāko atzīmi ieguvušās studentes Tatjana Nikuļina, Linda Dārzniece un Nadežda Bobere, kā arī īpaša atzinība tika izteikta labāko kvalifikācijas darbu autoriem.

Foto: Jānis Brencis

Labākie studentu kvalifikācijas darbi 2023. gada ziemas valsts gala pārbaudījumā

Cilvēkresursu vadība

Monta Fricmane "Z paaudzes integrācija darba vietās"
Roberts Šastilovskis "Trešo valstu pilsoņu nodarbināšana Latvijā"

Nekustamā īpašuma pārvaldība un apsaimniekošana

Oskars Kaļvāns "Nedzīvojamo ēku apsaimniekošana"
Tatjana Ņikuļina "Dzīvokļu īpašnieku lēmumu pieņemšanas formas"

Grāmatvedība un finanses

Linda Dārzniece "Organizācijas ārpakalpojuma grāmatvedības sniedzēja maiņas praktiskie aspekti"

Tiesību zinātnes

Anastasija Rigusa "Dokumentu un spiedogu viltošanas tiesiskie aspekti"
Elīna Ruško "Trešo valstu valsts piederīgo nelegālās nodarbinātības kontrole"
Renāte Meldriņa "Grūtniecības pārtraukšanas tiesiskie aspekti augļa iespējamās invaliditātes dēļ"
Marija Žolneroviča "Ieceļošanas atteikumu pie robežas un liegumu izceļot tiesiskie un praktiskie aspekti Latvijas Republikas lidostu robežšķērsošanas vietās"

Vizīte tiešsaistes universitātē Barselonā

Šogad maija sākumā kopā ar kolēģiem *Erasmus+* personāla mobilitātes ietvaros devāmies pieredzes apmaiņas braucienā uz Barselonu Spānijā. Brauciena laikā bija iecerēts apmeklēt Katalonijas Atvērto universitāti (*Universitat Oberta de Catalunya*, turpmāk – UOC), kas ir pirmā pasaulē atzītā tiešsaistes universitāte. Varētu teikt, – "pionieris", kas uzsācis strādāt interneta vidē, nu jau ar vairāk kā 25 gadu pieredzi tiešsaistes studiju vadīšanā un organizēšanā. UOC turpina attīstīties līdzi laikam, tāpēc izvēlējāmies apmeklēt tieši šo augstākās izglītības iestādi, lai gūtu pieredzi un redzējumu, kā pilnveidot savu darbu organizējot tiešsaistes studijas.

UOC darbu uzsāka 1995.-1996. akadēmiskajā gadā ar 200 studentiem, oficiāli atzītajos izglītības psiholoģijas un biznesa studiju kursos katalāņu valodā. Tagad studijas notiek arī spāņu un angļu valodā, tiek uzņemti studēt gribētāji no visas pasaules. Šobrīd te mācās jau apmēram 87000 studenti. Universitāte piedāvā studijas 28 bakalaura programmās, 53 maģistra programmās, 8 doktora programmās, kā arī dažādus profesionālos un valodu kursus un seminārus.

UOC Starptautisko projektu departamenta direktore un *Erasmus+* koordinatore Virgīnija Sančesa Romāna (*Virgínia Sánchez Román*) stāstīja, kā darbības sākumposmā mācību materiāli studentiem tika ierakstīti disketēs, pa pastu sūtīti kopiju veidā, kas aizņēmis ļoti daudz laika un bijis sarežģīti un laikietilpīgi. Šobrīd studijas notiek e-mācību vidē, kur arī tiek ievietoti materiāli. Jāsaka, ka process notiek līdzīgi kā mums. Atšķirība vien tajā, ka UOC šo procesu organizē kā mazāku un lielāku pārbaudījumu kopumu, lai studentam visu laiku būtu jāņem aktīva dalība studiju procesā. Beigās tiek izvērtēti visi pārbaudījumi un veidots kopsavilkums, lai dotu vērtējumu.

UOC, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu un tiešsaistes grādu atzīšanu, sadarbojas ar kvalitātes nodrošināšanas aģentūrām visā pasaulē. Pašu studiju procesu uzrauga un nodrošina 544 darbinieki, no kuriem 185 ir pilna laika pētnieki. Katru studiju kursu uzrauga un administrē viens darbinieks. Studentiem ir pieejama ļoti plaša on-line bibliotēka. Arī mēs Juridiskajā koledžā regulāri papildinām studentiem pieejamos e-resursus (grāmatas, zinātniskos rakstus, studiju materiālus u.c.), kurus ievietojam *Moodle* vidē.

Neskatoties uz to, ka UOC nodrošina tikai tiešsaistes studijas, mani pārsteidza universitātes ēka, tās plašās un gaišās telpas. Vizītes laikā mūs ļoti sirsnīgi sagaidīja projektu menedžere Maja Drnda, kura kopā ar departamenta direktori Virgīniju Sančesu Romānu sniedza informāciju par universitāti un studiju procesa organizāciju un laipni dalījās savā darba pieredzē.

Uzskatu, ka būtu ļoti vērtīgi turpināt sadarbību ar šo universitāti, kas dotu iespēju apmainīties domām, dalīties ar pieredzi, tā uzlabojot studiju procesu un tā organizāciju.

Inese Staņislavska
E-studiju koordinatore

Juridiskās koledžas pārstāvju tikšanās ar UOC Starptautisko projektu departamenta direktori Virgīniju Sančesu Romānu un projektu menedžeri Maju Drndu

Izglītība. Izaugsme. Ilgtspēja

Republikas koledžās un augstskolu īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmās studējošos uz zinātniski pētniecisko darbu un inovatīvo risinājumu konferenci Latvijas Koledžu asociācija 2023. gada 30. martā aicināja jau otro reizi. Pirmā LKA konference notika 2020. gada 23. oktobrī, rosinot studentus darboties, meklēt, atrast, izpētīt un sanākt kopā atkal.

Šoreiz konference "Izglītība. Izaugsme. Ilgtspēja" tiešsaistē pulcēja 28 dalībniekus, viesus un, protams, koledžu un augstskolu docētājus. Pasākums notika ar mērķi – veicināt studējošo zinātniski pētniecisko aktivitāti un starpnozaru sadarbību, kā arī popularizēt īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas. Konferenci atklāja Augstākās izglītības padomes priekšsēdētājs Andris Teikmanis un LKA valdes priekšsēdētāja Ināra Upmale.

Darbs norisinājās 3 tematiskajās sekcijās, te katrs studējošais/koledžas absolvents uzstājas ar ziņojumu. Pēc darbu prezentēšanas konferences dalībnieki sniedza atbildes uz kolēģu – klausītāju un nozares profesionāļu uzdotajiem jautājumiem, brīžiem veidojot kopīgu diskusiju.

Juridisko koledžu konferencē pārstāvēja mūsu 2022. gada rudens izlaiduma absolvente Agnese Gailuma, kura sniedza ziņojumu par studiju laikā veikto pētījumu "Telpu sanitārās apkopes nodrošināšana ēkās". Par dalību studentu pētnieciskajā konferencē katrs dalībnieks saņem sertifikātu, kā arī viņa raksts tiks publicēts Latvijas Koledžu asociācijas 2023. gada zinātnisko rakstu krājumā.

Anita Rudziša
Latvijas Koledžu asociācijas sekretāre
Foto: Jānis Brencis

Divas dienas Kurzemē

Tas ir stāsts par grupas biedru "*escape room*" vai kā latviski to dēvē – izlaušanos spēlē. Pirmais aprīlis un pirmais piedzīvojums – spēles operatore kavēja, ārā lija, bet mums vajadzēja iespējami ātri nozagt miljonu, jo laiks līdz nokļūšanai Kuldīgā bija ierobežots. Izdevās – 42 minūšu laikā bijām gan nozaguši naudu, gan izlīduši no ēkas. Jau šeit varējām pārliecināties par mūsu komandas attapību un saliedētību.

Rūcinot mašīnu turpinājām ceļu uz Kuldīgu, kur Dzīvajā muzejā mūs sagaidīja stāsts par seno Kursas pilsētu, hercogu Jēkabu, kolonijām, arī mēra laikiem un kapiem, kurus neviens šobrīd nemeklē, lai tā sērga nesāktos atkal. Aizstaigājām līdz Ventas rumbai, baudot vecpilsētas skatus. Tad ceļojām tālāk – līdz jūrai. Vakara noslēgumu vainagoja saulriets Jūrkalnes stāvkrastā, rāms un piesātināts savā krāšņumā, un tas bija brīdis, kurā mēs viens otru iepazinām no cita skatu punkta. Lai arī cik draudzīgi mēs būtu kopā lekcijās un atbalstot eksāmenos, te tomēr viens otru pārsteidzām ar jaunām dvēseles šķautnēm.

No rīta, atvadījušies no naktsmītnes saimnieka, devāmies uz Pāvilostu - pilsētu, kas vasarā ir tik piepildīta, bet Pūpolsvētdienā šoreiz izskatījās tāda klusa, gandrīz vai tukša. Vienīgi vējš bija pamatīgi ieskrējies un purināja arī mūs.

Atgriezāmies Kuldīgā, lai piebiedrotos kuplajam svinētāju pulkam, kuri 2. aprīlī atzīmēja Ēvalda Valtera dzimšanas dienu – tam par godu bija pusdienu tēja pilsētas centrā. Izstaigājuši vairākas kafejnīcas un neatraduši vietu, nolēmām meklēt laimi turpat, kur pusdienojām iepriekšējā dienā. Paveicās, pat tas pats galds tika piedāvāts!

Divas dienas Kurzemē aizritēja vienā elpas vilcienā, atceļā uz mājām īsinājām laiku atraktīvi – viens otram uzdevām negaidītus jautājumus, piemēram, par negantākajiem piedzīvojumiem dzīvē, labākajām bērnības atmiņām, ceļojumiem, jūras velšu izvēlēm un pirmajiem mobilajiem telefoniem.

Ilva Zonne
Cilvēkresursu studiju programmas 2. kursa studente

PARUNĀSIM PAR HOBIJIEM

Hobijs, tātad brīvā laika nodarbe, kas indivīdam rada prieku, iedvesmu. Tas ir kaut kas tāds, ko katrs no mums izvēlas darīt, jo jau pats process sagādā gandarījumu, nodrošina izklaidi, vienlaikus arī veicina personīgo attīstību. Hobiji ir tik dažādi: valodu apguve, mūzika, gleznošana, dejošana, fotografēšana, ceļojumi, filatēlija, senu fotogrāfiju izpēte, dzimtas koku veidošana, aušana un adīšana, sports, dārzkopība, astronomija, dabas vērošana, nodarbošanās ar amatniecību, dzīvnieku aprūpe utt., šo uzskaitījumu varētu turpināt un turpināt. "Juridiskās Koledžas Vēstnesis" sāk jaunu rubriku, kurā mēs iepazīstināsim kolēģus, draugus, domubiedrus un arī citādi domājošos ar savām brīvā laika pavadīšanas idejām un ieguvumiem.

Latvieša "mūža mīla" karbonāde

Stāsts būs par ēdienu, kurš pavada latvieti visa mūža garumā. Dzimšanas dienās un jubilejās, kāzās un kristībās, bērēs un kapu svētkos uz galda vienmēr ir karbonāde – leģendārs ēdiens, kurš viennozīmīgi iekļaujams Latvijas kanonā. Ēdiens, kurš kārdina, vilina un vienlaicīgi noved dietologus uz nervu sabrukuma robežas. Ēdiens, kas pierāda cik maz gribasspēka ir cilvēkā. Tak mēs nevaram no tā atteikties, lai gan drēbes un spogulis saka pretējo, tā ir mūsu mūža mīlestība, mūsu atkarība un liktenis!

No kurienes tāda dīvaina mīlestība pret gaļas gabalu, kurš tiek sists un klapēts, viļāts miltos, iemērkts olā, tad atkal miltos vai rīvmaizē? Ja gaļas maz, tad vēl trešo reizi savā radošumā uzliekam virsū sieru, pēc kā lepni paziņojam, ka tā ir karbonāde franču gaumē. Iespējams, tā mēs savā provinciālismā ceram piešķirt smalkumu un glanci gaļas gabalam mīklas uzsvārcītī. Jāpiebilst, ka Francijā tāda ēdiena nemaz nav… Ir latīņu vārds *carbona,* kas nozīmē uz oglēm gatavotu gaļas gabalu. Varētu pastāstīt par *spageti carbonara*, kam nav sakara ar oglēm, bet atliksim to uz citu reizi.

Varbūt pie vainas ir francūži, t.s., virtuves virtuozi, bet viņi gatavo karbonādi tikai flāmu gaumē un tā ir alū sautēta cūkgaļa. Toties viņi cep kotletes. Taču te latvietis sajuks prātā, ja vēloties pasūtīt karbonādi, viņam nāksies ņemt kotleti. Ēdiens, ko mēs pazīstam kā karbonādi, tur (un arī Norvēģijā, kur kotlete ir karbonāde) saucas kotlete un nāk no vārda *cote* (kauliņš, ribiņa). Gaļa gan netiek izklapēta, tā ir karbonāde ar kauliņu. Vienīgi kaimiņiem Igaunijā un Lietuvā karbonāde ir karbonāde. Ja jūs pasūtīsiet karbonādi Čīlē, tad kā Pelnrušķīte dabūsiet ķirbi, pildītu ar sautējumu.

Nosaukuma izcelsme paliek vēstures miglā tīta. Bet gatavošanas tehnika? Nu to nu gan mēs nozagām no vācu muižkungiem, paslepus noskatoties, kā viņi cep šniceli. To tiešām kārtīgi klapē līdz papīra biezumam un gatavo no teļa gaļas. Taču latvietim garšo cūkgaļa! Lai vēl vairāk ieriebtu vāciešiem, mēs izgudrojām kapāto jeb Vīnes šniceli (te Austrijas galvaspilsētas iedzīvotājs laikam sajuktu prātā), kura pēc savas būtības ir kotlete. Mjā, redz vācu valodā arī cūkas kautķermeni, no kā mēs taisām karbonādi, sauc par kotleti. Kādēļ tad nepaņemt vācu vārdu *Schnitzel*? Mana versija ir, ka latvieši 20. gs. sākumā, t.i., pirmās neatkarības gados, centās nomainīt visu vācisko. Nu kāds Tu Bergs, Tu taču esi Kalniņš! Varēja izmantot vācu vārdu *klops*, jo to klopsi tāpat kā karbonādi tiešām klapē… Sīpolklopsis jau mums palika (tur patiešām izmanto teļa vai liellopa gaļu).

Ko tad darīt man kā īstam latvietim, lai ēdienu nosauktu pareizi latviski? Nu vienkārši klapata. Tas attēlo būtiskāko darbību – klapēt un izceļ latvisko būtību. Diemžēl, saimnieces atšķiras un arī karbonādes, t.i., klapatas sanāk dažādas. Viena tāda sausa, cita noslēpta tik dziļi panējumā, ka pat ķirurgs atradīs ar grūtībām. Jā karbonāde kā gaļa ir sausa, jo tajā ir ļoti maz tauku. Taukiem vajadzētu aizstāt gatavošanas procesā zudušo ūdeni, bet cūkas atūdeņošanās sākas jau pirms kaušanas. Iedomājieties, ka sivēnam, piesietam pie staba, tuvojas divi iedzēruši vīri, viens ar pamatīgu āmuru, bet otrs – milzīgu dunci. Tā tas lopiņš strauji zaudē šķidrumu. Tad vēl karbonādes ilgā gaidīšana, lai satiktos ar savu iekārotāju veikala stendā. Lai saglabātu sulīgumu, gaļa ir jāpanē. Tādēļ piedāvāju savu risinājumu, lai karbonāde būtu sulīga un garoziņa kraukšķīga.

Izklapējiet gaļu un ielieciet to uz nakti šķidrumā (der paniņas, viegla marināde vai ūdens). Panējumam ņemam miltus un tiem pievienojam 10% kukurūzas cieti, var arī kartupeļu. Rīsu milti arī derēs, tie veido kraukšķīgu garoziņu un iztur augstu temperatūru. Tagad cepšana. Aizmirstiet par olīveļļu, uz pannas vajag vismaz 180 °C, te olīveļļa sāks degt. Der tikai tauki vai rīsu kliju eļļa. Taukvielām jābūt daudz, karbonādei jāpeld. Var arī fritēt.

Lielais noslēpums – panēšana. Apviļājam gaļu miltos, kam pievienota ciete, sāls un pipari, liekam sietiņā vai caurdurī un iemērcam aukstā ūdenī (minerālūdenī būtu pavisam šiki), skatāmies līdz pazūd burbulīši no gaļas un tad apviļājam miltos vēlreiz. Uzkarsējam pannu līdz 180-200 °C un cepam, kamēr garoziņa paliek zeltaini brūna. Tad novietojam uz papīra dvieļa vai restītes, lai notek liekās taukvielas.

Gatavs! Jūsu mīļotā ir ieradusies uz tikšanos ar Jums. Klapatas tikai sākas…

Iesaka docētājs **Gundars Kungs**

Rimi Rīgas maratons 2023

Rimi Rīgas maratonam dažādās distancēs kopumā šogad bija reģistrējies 23751 dalībnieks no 79 pasaules valstīm. Starp viņiem uz starta līnijas 5. maijā izgāja arī 19 Juridiskās koledžas studenti. 42 km jeb pilno maratonu veica Raivis Riņķis un Edvīns Jaudzems, 21 km distancei bija reģistrējies Kristaps Lablaiks-Riekstiņš, bet 10 km posmu draudzīgi noskrēja valmierieši Roberts Ukass, Ilona Šīrante, Krista Dambe, Kristīne Zariņa un Ieva Kurpniece. Viskuplākais skrējēju skaits šoreiz sanāca uz 5 km distanci: Loreta Māliņa, Anete Opale, Jānis Janeks Potapovs, Liena Alksnīte, Ilona Veldre, Mārtiņš Zonne, Ilva Zonne, Agija Baumane, Elīna Bajāre, Samanta Struža, Evita Grasmane.

Foto: Jānis Brencis

Pēc Juridiskās koledžas komandas kausa uz apbalvošanu devās Raivis Riņķis (foto kopā ar Rimi Rīgas maratona organizatoru komandas vadītāju Aigaru Nordu, 17.05.2023., "Osiriss", Rīga)

Jauno juristu skola

Juridiskās koledžas studenti un Valmieras Jauno juristu skolas dalībnieki 2023. gada 14. aprīlī jautrā un interaktīvā gaisotnē Swedbank Finanšu laboratorijā Rīgā apguva finanšu pamatzinības un risināja budžeta plānošanas uzdevumus.

Foto: Silvija Indāne

Boulinga turnīrā

Pēc sestdienas lekciju kņadas 29. aprīlī tika pavadīts brīnišķīgs laiks no sākuma šķietami vieglā izklaides veidā, taču divu stundu garumā – nu gluži kā dažu minūšu intervālā – akmens bumbu ripināšana izvērtās par patīkamu sacensību gan docētāju, gan studentu starpā, gan kopā abās kategorijās, kas lika justies vienlīdzīgiem un sajust spēles garšu, neaizdomājoties, vai tas students, kurš spēlē vislabāk, ir apmeklējis lekcijas vai nav to darījis, pavadīdams sestdienas boulinga klubos. Taču svarīgākais ir kopības sajūta, kas rada vēlmi tikties atkal un atkal un apzināties, ka docētājs un students – tā arī ir komanda, kas spēj realizēt kopīgus plānus un mērķus gan iekš izglītības iestādes sienām, gan ārpus tām.

Lai biežāk mēs kopā spējam izjust spēles garšu un esam optimisti it visā!

Imants Lubāns
Juridiskās koledžas docētājs

Boulinga turnīrā 29. aprīlī Pepsi centrā uz 13 celiņiem skaļi un emocionāli noslēdzās Starptautiskās zinātnes nedēļas aktivitātes. Pirmo vietu ieguva komanda "Likums un straiks", otrajā ierindojās "Metēji", trešo pjedestāla pakāpienu atstājot "Ahjen drošibai".
Foto: Jānis Brencis

JURIDISKĀS KOLEDŽAS VĒSTNESIS
Izdevējs: SIA „Juridiskā koledža", Kronvalda bulv.1a, Rīga, LV-1010
www.jk.lv, e-pasts: redakcija@jk.lv
ISSSN 2500-9966